

TRYBUNAŁ KONSTYTUCYJNY

Al. Jana Christiana Szucha 12a
00-918 Warszawa

Skarżący:

D F

ul.

reprezentowany przez:

radcę prawnego Magdalenę Lubbe
wpisaną na listę radców prawnych prowadzoną
przez Okręgową Izbę Radców Prawnych
w Poznaniu pod nr Pz-2298/07

adres do doręczeń:

Lubbe, Łuczak, Grykiel - Radcowie Prawni sp. p.
ul. Podgórze 8/7, 61-749 Poznań

SKARGA KONSTYTUCYJNA

Działając w imieniu Skarżącego, Pana D F , w oparciu o załączone pełnomocnictwo, na podstawie art. 79 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm. – zwanej dalej: „**Konstytucją RP**”) oraz art. 77 ust. 1 ustawy z dnia 30.11.2016 roku o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 2072 z późn. zm.) niniejszym składam skargę konstytucyjną i wnoszę o:

- 1) stwierdzenie, że art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 21.12.1990 roku o zawodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko-weterynaryjnych (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1140, zwanej dalej: „**Ustawą weterynaryjną**”), w zakresie, w jakim upoważnia do uregulowania w rozporządzeniu trybu zaskarżania orzeczeń wydawanych przez organy odpowiedzialności zawodowej samorządu lekarzy weterynarii,
jest niezgodny z art. 78 Konstytucji RP;
- 2) stwierdzenie, że § 23 ust. 3 i 4 Rozporządzenia z dnia 29 lipca 1993 r. Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej w sprawie postępowania dotyczącego odpowiedzialności zawodowej lekarzy weterynarii (Dz.U. z 1993 r. Nr 79, poz. 371, zwanego dalej: „**Rozporządzeniem**”), przez to, że regulują tryb zaskarżania postanowień o umorzeniu postępowania wyjaśniającego wydawanych przez rzeczników odpowiedzialności zawodowej działających w ramach samorządu lekarzy weterynarii,
są niezgodne z art. 78 Konstytucji RP;
- 3) stwierdzenie, że art. 62 ust. 2 Ustawy weterynaryjnej, przez to, że nie określa żadnych wytycznych dotyczących treści rozporządzenia, do którego wydania upoważnia,
jest niezgodny z art. 92 ust. 1 oraz art. 92 ust. 1 w zw. z art. 78 Konstytucji RP;

- 4) stwierdzenie, że § 23 ust. 3 i 4 Rozporządzenia, przez to, że zostały wydane i są stosowane pomimo braku zgodnego z Konstytucją RP upoważnienia ustawowego do wydania Rozporządzenia,
są niezgodne z art. 92 ust. 1 oraz art. 92 ust. 1 w zw. z art. 78 Konstytucji RP;
- 5) stwierdzenie, że § 23 ust. 3 i 4 Rozporządzenia, w zakresie, w jakim nie przewidują kontroli Krajowego Sądu Lekarsko-Weterynaryjnego nad postępowaniem wyjaśniającym prowadzonym przed rzecznikiem odpowiedzialności zawodowej, w tym w szczególności w zakresie, w jakim nie przewidują możliwości wniesienia zażalenia na wydane w II instancji postanowienie Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej nieuwzględniające zażalenia na postanowienie Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej o umorzeniu postępowania wyjaśniającego
są niezgodne z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP;
- 6) stwierdzenie, że § 23 ust. 3 i 4 Rozporządzenia, przez to, że nie przewidują kontroli Krajowego Sądu Lekarsko-Weterynaryjnego nad postępowaniem wyjaśniającym prowadzonym w I instancji przed Okręgowym Rzecznikiem Odpowiedzialności Zawodowej, zakończonym wydaniem postanowienia o umorzeniu postępowania wyjaśniającego, przewidując zarazem taką kontrolę nad postępowaniem wyjaśniającym prowadzonym w I instancji przed Krajowym Rzecznikiem Odpowiedzialności Zawodowej,
są niezgodne z art. 32 ust. 1, art. 32 ust. 1 w zw. z art. 45 ust. 1 i art. 32 ust. 1 w zw. z art. 78 Konstytucji RP;
- 7) stwierdzenie, że § 23 ust. 3 i 4 Rozporządzenia, przez to, że nie przewidują kontroli sądu dyscyplinarnego nad postępowaniem wyjaśniającym prowadzonym przed okręgowym rzecznikiem odpowiedzialności zawodowej, zakończonym wydaniem postanowienia o umorzeniu postępowania wyjaśniającego, podczas gdy kontrolę taką przewidują analogiczne uregulowania dotyczące odpowiedzialności dyscyplinarnej w wielu innych zawodach
są niezgodne z art. 32 ust. 1, art. 32 ust. 1 w zw. z art. 45 ust. 1 i art. 32 ust. 1 w zw. z art. 78 Konstytucji RP;
- 8) zasądzenie od Skarbu Państwa – Sejmu RP oraz od Skarbu Państwa – Ministra Rolnictwa na rzecz Skarżącego zwrotu kosztów postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym, w tym zwrotu kosztów zastępstwa radcowskiego.

OKREŚLENIE PODSTAW SKARGI KONSTYTUCYJNEJ

1. Wskazanie orzeczenia naruszającego przysługujące Skarżącemu prawa i wolności konstytucyjne oraz daty jego doręczenia

Skarżący łączy naruszenie przysługujących mu konstytucyjnych praw i wolności z postanowieniem Krajowego Sądu Lekarsko-Weterynaryjnego z dnia .06.2019 roku wydanym w sprawie o sygnaturze akt (zwanym dalej: „**Postanowieniem**”), którym Krajowy Sąd Lekarsko-Weterynaryjny odmówił rozpoznania zażalenia Skarżącego z dnia .04.2019 roku na postanowienie Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej z dnia .03.2019 roku o nieuwzględnieniu zażalenia Skarżącego na postanowienie Rzecznika Odpowiedzialności

Zawodowej Izby Lekarsko – Weterynaryjnej z dnia .12.2018 roku o umorzeniu postępowania wyjaśniającego.

Postanowienie zostało doręczone Skarżącemu w dniu 01.07.2019 roku, a stało się ostateczne (w rozumieniu Konstytucji i ustawy o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym) wraz z wydaniem przez Krajowy Sąd Lekarsko-Weterynaryjny postanowienia z dnia .10.2019 roku o utrzymaniu w mocy postanowienia Krajowego Sądu Lekarsko-Weterynaryjnego z dnia .09.2019 (sygn. akt). Orzeczenie to zostało doręczone Skarżącemu w dniu 05.11.2019 roku.

2. Przedstawienie argumentów świadczących o ostateczności Postanowienia i wyczerpaniu przez Skarżącego drogi prawnej

Postępowanie zakończone wydaniem Postanowienia zostało wszczęte pismem Skarżącego z dnia .03.2018 roku, którym zwrócił się on do Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej z wnioskiem o zbadanie, czy lek. wet. D S , nie dopuściła się naruszenia przepisów Ustawy weterynaryjnej i Kodeksu Etyki Lekarza Weterynarii. Przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego (w którym Skarżący występował w roli pokrzywdzonego) powierzono Rzecznikowi Odpowiedzialności Zawodowej Izby Lekarsko - Weterynaryjnej, który postanowieniem z dnia .12.2018 roku umorzył postępowanie wyjaśniające. Postanowienie to zostało zaskarżone przez Skarżącego zażaleniem z dnia .01.2019 roku, skierowanym do Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej. Krajowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej postanowieniem z dnia .03.2019 roku nie uwzględnił zażalenia Skarżącego i utrzymał w mocy zaskarżone przez niego postanowienie. W dniu .04.2019 roku Skarżący zaskarżył postanowienie Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej zażaleniem skierowanym do Krajowego Sądu Lekarsko - Weterynaryjnego. Postanowieniem z dnia .06.2019 roku, Krajowy Sąd Lekarsko-Weterynaryjny pozostawił zażalenie Skarżącego bez rozpoznania. Postanowienie zostało doręczone Skarżącemu w dniu 01.07.2019 roku.

W celu wyczerpania drogi prawnej, pismem z dnia .07.2019 roku Skarżący wniósł o przywrócenie terminu do wniesienia zażalenia na Postanowienie (załączając do wniosku to zażalenie). Należy bowiem zauważyć, że zgodnie z art. 62 ust. 1 pkt. 1 Ustawy weterynaryjnej w zw. z art. 430 § 2 k.p.k., na postanowienie sądu odwoławczego o pozostawieniu środka odwoławczego bez rozpoznania przysługuje zażalenie do innego równorzędnego składu sądu odwoławczego. Zatem na postanowienie Krajowego Sądu Lekarsko-Weterynaryjnego o pozostawieniu bez rozpoznania zażalenia Skarżącego na postanowienie Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej przysługiwało zażalenie do innego równorzędnego składu Krajowego Sądu Lekarsko-Weterynaryjnego. Dlatego też Skarżący, aby wyczerpać drogę prawną, musiał złożyć zażalenie na Postanowienie.

Trzeba przy tym zaznaczyć, że w sprawie Skarżącego wystąpiły oczywiste podstawy do przywrócenia terminu – Postanowienie zostało bowiem doręczone Skarżącemu (niereprezentowanemu wówczas przez profesjonalnego pełnomocnika) bez wymaganego prawem pouczenia o przysługującym mu zażaleniu do innego, równorzędnego składu Krajowego Sądu Lekarsko-Weterynaryjnego (zob. art. 62 ust. 1 pkt 1 Ustawy weterynaryjnej w zw. z art. 100 § 8 w zw. z art. 430 § 2 k.p.k.). Należy przy tym zauważyć, że zgodnie z art. 16 § 1 k.p.k. (stosowanym w związku z art. 62 ust. 1 pkt. 1 Ustawy), jeżeli organ prowadzący postępowanie

jest obowiązany pouczyć uczestników postępowania o ciężących obowiązkach i o przysługujących im uprawnieniach, brak takiego pouczenia lub mylne pouczenie nie może wywoływać ujemnych skutków procesowych dla uczestnika postępowania. Przepis ten konstytuuje tzw. zasadę informacji procesowej, określaną w literaturze również mianem zasady „lojalności procesowej” lub zasady rzetelnego procesu. Jej obecność w systemie prawnym uzasadniona jest potrzebą urzeczywistnienia konstytucyjnego prawa do sądu (A. Sakowicz, *Komentarz do art. 16*, [w:] K.T. Boratyńska, A. Górski, A. Sakowicz, *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, Wyd. 6, Warszawa 2015: za: Legalis). W doktrynie i orzecznictwie zgodnie wskazuje się, iż niepouczony lub mylnie pouczony o możliwości i terminie zaskarżenia decyzji procesowej może zasadnie domagać się przywrócenia terminu, a organ rozpatrujący jego żądanie nie może odmówić przywrócenia terminu (zob. uchwała SN z dnia 19 marca 1970 r., VI KZP 1/70, OSNKW 1970, nr 4-5, poz. 34; wyrok SN z dnia 31 marca 1987 r., V KRN 61/87, OSNPG 1987, nr 8, poz. 106; postanowienie SN z dnia 15 czerwca 2011 r., II KZ 22/11, LEX nr 847149 oraz T. Grzegorzczak, *Kodeks postępowania karnego. Tom I. Artykuły 1-467. Komentarz*, LEX 2014).

Postanowieniem z dnia .09.2019 roku Krajowy Sąd Lekarsko-Weterynaryjny odmówił jednak Skarżącemu przywrócenia terminu na wniesienie tego zażalenia, z powołaniem na „bezprzedmiotowość wniosku o przywrócenie terminu wynikającą z niedopuszczalności dokonania określonej czynności”. Ową „określoną czynność” stanowiło w ocenie Krajowego Sądu zażalenie Skarżącego na postanowienie Krajowego Rzecznika z dnia .03.2019 roku, które Krajowy Sąd pozostawił bez rozpoznania Postanowieniem. Tymczasem w przedmiotowej sprawie Skarżący nie wnosił o przywrócenie terminu do wniesienia zażalenia na postanowienie Krajowego Rzecznika z dnia .03.2019 roku, które zostało skutecznie wniesione i pozostawione bez rozpoznania przez Krajowy Sąd. W konsekwencji, rzekoma niedopuszczalność tego zażalenia nie miała dla sprawy żadnego znaczenia. Skarżący wnosił natomiast o przywrócenie terminu do wniesienia zażalenia na Postanowienie. Tymczasem, jak już wskazywano, w świetle art. 62 ust. 1 pkt. 1 Ustawy weterynaryjnej w zw. z art. 430 § 2 k.p.k., wniesienie tego zażalenia było czynnością oczywiście dopuszczalną.

Na postanowienie Krajowego Sądu Lekarsko-Weterynaryjnego z dnia .09.2019 roku o odmowie przywrócenia terminu Skarżący wniósł zażalenie w dniu .09.2019 roku. Postanowieniem z dnia .10.2019 roku Krajowy Sąd Lekarsko-Weterynaryjny utrzymał jednak w mocy swoje wcześniejsze postanowienie o odmowie przywrócenia terminu, w całości podzielając zawartą w nim argumentację. Na to postanowienie Skarżącemu nie przysługuje już żaden środek odwoławczy.

***

W orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego od lat zgodnie wskazuje się, że zarzut naruszenia konstytucyjnych wolności i praw można wiązać z wydaniem zaskarżalnego orzeczenia sądowego. W takim przypadku, dla wyczerpania drogi prawnej, konieczne jest uzyskanie orzeczenia sądu odwoławczego. Orzeczenie sądu odwoławczego nadaje poprzedniemu orzeczeniu walor ostateczności, o którym mowa w art. 79 ust. 1 Konstytucji (postanowienie TK z dnia 19.05.2015 roku, sygn. akt Ts 88/15, publ. OTK ZU nr 5B/2015, poz. 540, za: LEX; postanowienie TK z dnia 22.07.2014 roku, sygn. akt Ts 230/13, publ. OTK ZU nr 4B/2014, poz. 334 za: LEX; postanowienie TK z dnia 08.05.2013 roku, sygn. akt Ts 10/13, publ. OTK Seria B 2013 nr 5, poz. 544, za: Legalis; postanowienie TK z dnia 18.04.2012 roku, sygn. akt Ts 349/11, publ. OTK Seria B 2013 nr 1, poz. 105, za: Legalis; postanowienie TK z dnia 19.04.2012 roku, sygn. akt Ts

312/11, publ. OTK Seria B 2012 nr 4, poz. 380, za: Legalis; postanowienie TK z dnia 24.10.2006 roku, sygn. akt Ts 97/06, publ. OTK Seria B 2008 nr 5, poz. 191, za: Legalis; postanowienie TK z dnia 20.10.2005 roku, sygn. akt Ts 138/05, publ. OTK Seria B 2005 nr 6, poz. 264, za: Legalis; postanowienie TK z dnia 23.09.1998 roku, sygn. akt Ts 90/98, publ. OTK 1999 nr Suplement, poz. 69, za: Legalis).

W świetle przedstawionych okoliczności należy przyjąć, że Postanowienie jest „orzeczeniem ostatecznym” w rozumieniu art. 79 ust. 1 Konstytucji RP. Skarżącemu nie przysługuje już bowiem na Postanowienie żaden środek zaskarżenia.

3. Wskazanie konstytucyjnych praw i wolności, które zostały naruszone Postanowieniem

W ocenie Skarżącego, Postanowieniem zostały naruszone:

- konstytucyjne prawo do ustawowego uregulowania trybu zaskarżenia orzeczeń – prawo do zaskarżenia orzeczenia w takim trybie, który wynikać będzie z regulacji ustawowej (art. 78 Konstytucji RP);
- konstytucyjne prawo do uregulowania trybu zaskarżenia orzeczeń w rozporządzeniu wydanym na podstawie zgodnego z Konstytucją RP upoważnienia ustawowego (art. 92 ust. 1 w zw. z art. 78 Konstytucji RP);
- prawo do odpowiedniego ukształtowania procedury sądowej, zgodnie z wymogami sprawiedliwości i jawności, w tym prawo do odpowiedniego ukształtowania trybu postępowania przed sądem dyscyplinarnym (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP);
- prawo do rozpatrzenia sprawy przed sądem, w tym prawo do kontroli sądu dyscyplinarnego nad postępowaniem wyjaśniającym prowadzonym przez organy odpowiedzialności zawodowej działające w ramach samorządu zawodowego (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP);
- prawo do równości (art. 32 ust. 1 Konstytucji RP);
- prawo do równego traktowania przez władze publiczne (art. 32 ust. 1 Konstytucji RP);
- prawo do równego dostępu do sądu dyscyplinarnego (art. 32 ust. 1 w zw. z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP);
- prawo do równości w dostępie do sądowej kontroli postępowania wyjaśniającego prowadzonego przez organy odpowiedzialności zawodowej działające w ramach samorządu zawodowego (art. 32 ust. 1 w zw. z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP);
- prawo do równości w dostępie do procedur zaskarżenia (art. 32 ust. 1 w zw. z art. 78 Konstytucji RP).

4. Wskazanie argumentów świadczących o tym, że zakwestionowane przepisy stanowiły podstawę Postanowienia

W uzasadnieniu Postanowienia Krajowy Sąd Lekarsko-Weterynaryjny powołał się na treść § 23 ust. 3 i 4 Rozporządzenia, wywodząc z tych przepisów brak kompetencji Skarżącego do zaskarżenia postanowienia Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej z dnia .03.2019 roku o nieuwzględnieniu zażalenia Skarżącego na postanowienie Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej Izby Lekarsko - Weterynaryjnej z dnia .12.2018 roku o umorzeniu postępowania wyjaśniającego.

Zgodnie z § 23 ust. 3 Rozporządzenia, na postanowienie o umorzeniu postępowania wyjaśniającego lekarzowi weterynarii, którego dotyczy postępowanie i pokrzywdzonemu przysługuje zażalenie do Krajowego Rzecznika. Z kolei § 23 ust. 4 Rozporządzenia stanowi, że na postanowienie Krajowego Rzecznika o umorzeniu postępowania wyjaśniającego osobom, o których mowa w ust. 3, przysługuje zażalenie do Krajowego Sądu Lekarsko-Weterynaryjnego. W świetle tych przepisów, zażalenie do Krajowego Sądu Lekarsko-Weterynaryjnego przysługuje pokrzywdzonemu jedynie w przypadku, gdy Krajowy Rzecznik orzekł o umorzeniu postępowania wyjaśniającego w I instancji, a nie, jak w sprawie Skarżącego, w II instancji.

W świetle powyższego nie można mieć wątpliwości, że właśnie wskazane wyżej przepisy stanowiły podstawę Postanowienia i pozostawienia merytorycznego zażalenia Skarżącego bez rozpoznania. To właśnie z tych przepisów wynikało bowiem, że Skarżący nie jest uprawniony do wniesienia zażalenia na postanowienie Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej o nieuwzględnieniu zażalenia Skarżącego na postanowienie Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej o umorzeniu postępowania wyjaśniającego.

Należy podkreślić, że wskazane wyżej przepisy Rozporządzenia zostały wydane na podstawie art. 62 ust. 2 Ustawy weterynaryjnej. Zgodnie z tym przepisem, Minister Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości i w uzgodnieniu z Krajową Radą Lekarsko-Weterynaryjną określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowe przepisy dotyczące postępowania w sprawach odpowiedzialności zawodowej lekarzy weterynarii. Dlatego to właśnie art. 62 ust. 2 Ustawy weterynaryjnej stanowi podstawę ich obowiązywania – gdyby ten przepis Ustawy weterynaryjnej nie istniał, to niemożliwe byłoby wydanie Rozporządzenia; gdyby ten przepis Ustawy weterynaryjnej został uchylony, to całe Rozporządzenie utraciłoby moc. Dlatego nie można mieć wątpliwości, że również art. 62 ust. 2 Ustawy weterynaryjnej stanowił podstawę do wydania Postanowienia – jeżeli bowiem określony przepis stanowi podstawę obowiązywania innego przepisu, to tym samym stanowi on podstawę jego stosowania; jeśli zaś stanowi podstawę jego stosowania, to zarazem sam jest też stosowany.

5. Informacja o wniesionych nadzwyczajnych środkach zaskarżenia

Skarżący dotychczas nie wniósł od Postanowienia żadnych nadzwyczajnych środków zaskarżenia.

UZASADNIENIE SKARGI KONSTYTUCYJNEJ

1. Stan faktyczny

W listopadzie 2017 roku, lekarka weterynarii piastująca stanowisko publicznie pomówiła Skarżącego o . Dlatego pismem z dnia .03.2018 roku Skarżący wystąpił do Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej z wnioskiem o wszczęcie przeciwko niej postępowania dyscyplinarnego. Postanowieniem z dnia .03.2018 roku, Krajowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej wyłączył Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej w Z od udziału w sprawie, a jej rozpoznanie powierzył Rzecznikowi Odpowiedzialności Zawodowej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej w S

Postanowieniem z dnia .12.2018 roku Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej w S umorzył postępowanie wyjaśniające. Postanowienie to zostało zaskarżone przez Skarżącego zażaleniem z dnia .01.2019 roku, skierowanym do Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej. Krajowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej postanowieniem z dnia .03.2019 roku nie uwzględnił zażalenia Skarżącego i utrzymał w mocy zaskarżone przez niego postanowienie. W dniu .04.2019 roku Skarżący zaskarżył postanowienie Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej zażaleniem skierowanym do Krajowego Sądu Lekarsko-Weterynaryjnego. Postanowieniem z dnia .06.2019 roku Krajowy Sąd Lekarsko-Weterynaryjny pozostawił zażalenie Skarżącego bez rozpoznania. Z jego uzasadnienia wynika, że zostało ono wydane na podstawie § 23 ust. 3 i 4 Rozporządzenia.

2. Zarzuty z pkt. 1-2 *petitum skargi*

Zgodnie z art. 78 Konstytucji RP, każda ze stron ma prawo do zaskarżenia orzeczeń i decyzji wydanych w pierwszej instancji. Wyjątki od tej zasady oraz tryb zaskarżania określa ustawa.

Z przepisu tego wynika zarówno konstytucyjne prawo każdej strony do zaskarżenia orzeczenia pierwszoinstancyjnego, jak i konstytucyjne prawo do ustawowego uregulowania trybu zaskarżania orzeczeń – czyli uprawnienie do zaskarżenia orzeczenia w takim trybie, który wynikać będzie z regulacji ustawowej. W myśl art. 78 zdanie drugie Konstytucji RP określenie trybu zaskarżania należy więc wyłącznie do ustawodawcy – to jemu i tylko jemu pozostawiona została decyzja zarówno co do określenia trybu (terminy, wymagania proceduralne, koszty), jak i wyboru modelu środka zaskarżenia i jego skutków prawnych (tak zamiast wielu: wyrok TK z dnia 25.03.2014 r., sygn. akt SK 25/13, publ. LEX).

Jest przy tym oczywiste, że tylko w ustawie może zostać uregulowany zarówno tryb zaskarżania orzeczeń pierwszoinstancyjnych, jak też tryb zaskarżania orzeczeń wyższych instancji (jeżeli ustawodawca zdecyduje się na jego wprowadzenie, tudzież, z racji na inne przepisy Konstytucji RP, będzie do tego zobligowany).

W doktrynie i orzecznictwie wskazuje się przy tym zgodnie, że warunkiem zastosowania analizowanego przepisu „jest istnienie indywidualnego aktu stosowania prawa podejmowanego przez podmiot dysponujący władztwem publicznym, choć niekoniecznie funkcjonujący w

strukturze aparatu państwa i sprawujący wymiar sprawiedliwości”. Jako przykład „podmiotu dysponującego władztwem publicznym, niefunkcjonującego w strukturze aparatu państwa” wskazuje się natomiast organy orzekające w postępowaniach dyscyplinarnych (P. Grzegorzczak, K. Weitz, *Komentarz do art. 78*, nb. 18, (w:) *Konstytucja RP. Tom I. Komentarz do art. 1–86*, red. M. Safjan, L. Bosek, Warszawa 2016, publ. Legalis i wskazane tam orzecznictwo TK, w tym w szczególności wyrok TK z dnia 04.03.2008 roku, sygn. akt SK 3/07, publ. LEX).

***

Przenosząc powyższe ustalenia na grunt niniejszej sprawy, należy zauważyć, że art. 62 ust. 2 Ustawy weterynaryjnej wyraźnie odsyła do uregulowania w Rozporządzeniu szczegółowych przepisów dotyczących postępowania w sprawach odpowiedzialności zawodowej lekarzy weterynarii. Z racji na bardzo ubogą regulację ustawową (w tym brak jakichkolwiek regulacji odnoszących się do postępowania wyjaśniającego poprzedzającego postępowanie w przedmiocie winy i kary za przewinienie zawodowe), w praktyce przepis ten odsyła do uregulowania w akcie podstawowym całego trybu zaskarżania orzeczeń wydawanych w postępowaniu wyjaśniającym prowadzonym przez rzeczników odpowiedzialności zawodowej działających w ramach samorządu lekarsko-weterynaryjnego. **Art. 62 ust. 2 Ustawy weterynaryjnej odsyła więc do uregulowania w akcie podstawowym materii, którą art. 78 zd. 2 Konstytucji RP wprost nakazuje uregulować w ustawie.** Tym samym nie można mieć wątpliwości, że art. 62 ust. 2 Ustawy weterynaryjnej jest sprzeczny z art. 78 zd. 2 Konstytucji RP.

Art. 78 zd. 2 Konstytucji RP jest również naruszany przez § 23 ust. 3 i 4 Rozporządzenia. Te podstawowe przepisy regulują bowiem tryb zaskarżenia orzeczeń wydawanych w postępowaniu wyjaśniającym prowadzonym przez rzeczników odpowiedzialności zawodowej działających w ramach samorządu lekarsko-weterynaryjnego. Tymczasem w świetle art. 78 Konstytucji RP zagadnienia te powinny zostać uregulowane w akcie normatywnym o randze ustawy.

3. Zarzuty z pkt. 3-4 *petitum* skargi

Zgodnie z art. 92 ust. 1 Konstytucji RP, rozporządzenia są wydawane przez organy wskazane w Konstytucji, na podstawie szczegółowego upoważnienia zawartego w ustawie i w celu jej wykonania. Upoważnienie to powinno określać organ właściwy do wydania rozporządzenia i zakres spraw przekazanych do uregulowania oraz wytyczne dotyczące treści aktu.

W świetle tego przepisu, rozporządzenie może więc zostać uznane za wydane zgodnie z Konstytucją tylko wówczas, gdy zostało wydane na podstawie szczegółowego ustawowego upoważnienia, które określa:

- organ właściwy do wydania rozporządzenia;
- zakres spraw przekazanych do uregulowania;
- wytyczne dotyczące treści aktu.

W doktrynie i orzecznictwie zgodnie wskazuje się, że pod pojęciem „wytycznych” należy rozumieć „wskazówki co do treści aktu normatywnego, wskazania co do kierunku merytorycznych rozwiązań, które mają znaleźć w nim wyraz” (tak zamiast wielu: wyrok TK z dnia 19.12.2017 r., sygn. akt U 1/14, publ. LEX; wyrok TK z dnia 16.07.2009 r., sygn. akt K 36/08, publ. LEX; M. Wiącek, *Komentarz do art. 92*, (w:) *Konstytucja RP. Tom I. Komentarz do art. 1–86*, red. M. Safjan, L. Bosek, Warszawa 2016, za: Legalis). Powszechnie przyjmuje się przy tym, że „im

silniej regulacja ustawowa dotyczy kwestii podstawowych dla pozycji jednostki (podmiotów podobnych), tym pełniejsza musi być regulacja ustawowa i tym mniej miejsca pozostaje dla odesłań do aktów wykonawczych. Przy czym minimum treściowe wytycznych nie ma charakteru stałego, a wyznaczane musi być *a casu ad casum*, stosownie do regulowanej materii i jej związku z sytuacją jednostki. Oczywiście jest przy tym, że "wytyczne" nigdy nie mogą mieć blankietowego czy quasi-blankietowego charakteru (np. ograniczając się do ogólnego stwierdzenia, że rozporządzenie określi "ogólne zasady"), nawet jednak, gdy przybiorą one postać wskazań merytorycznych, to zawsze pozostanie pytanie, czy – na tle regulowanej materii – stopień ich szczegółowości można uznać za konstytucyjnie dostateczny" (tak m.in.: wyrok TK z dnia 28.06.2018 r., sygn. akt SK 4/17, publ. LEX; wyrok TK z dnia 16.01.2007 r., sygn. akt U 5/06, publ. LEX). Upoważnienie ustawowe do wydania rozporządzenia nigdy nie może mieć jednak charakteru blankietowego i prowadzić do pozostawienia organowi upoważnionemu możliwości samodzielnego uregulowania całego kompleksu zagadnień, co do których w tekście ustawy nie ma żadnych bezpośrednich uregulowań ani wskazówek (tak zamiast wielu: wyrok TK z dnia 19.06.2008 r., sygn. akt P 23/07, publ. LEX; wyrok TK z dnia 17.05.2012 r., sygn. akt K 10/11, publ. LEX). „Całkowity brak wytycznych przesądza o niekonstytucyjności upoważnienia, stanowiąc oczywistą obrazę art. 92 ust. 1 zdanie drugie Konstytucji” (wyrok TK z dnia 28.10.2014 r., sygn. akt K 8/14, publ. LEX; wyrok TK z dnia 26.10.1999 r., sygn. akt K 12/99, publ. LEX).

***

Przenosząc powyższe ustalenia na grunt niniejszej sprawy, należy zauważyć, że **zawarte w art. 62 ust. 2 Ustawy weterynaryjnej upoważnienie do wydania Rozporządzenia nie określa żadnych merytorycznych wskazówek co treści Rozporządzenia. Wskazówki takie nie zostały też zawarte w żadnym innym przepisie Ustawy weterynaryjnej. Upoważnienie to ma więc w istocie charakter blankietowy.** Dlatego też nie można mieć wątpliwości, że jest ono sprzeczne z art. 92 ust. 1 Konstytucji RP.

Jak już wskazywano w pkt. 2 uzasadnienia skargi, art. 62 ust. 2 Ustawy weterynaryjnej narusza także art. 92 ust. 1 w zw. z art. 78 Konstytucji RP, odsyła bowiem do uregulowania w Rozporządzeniu trybu zaskarżania orzeczeń wydawanych w postępowaniach wyjaśniających prowadzonych przez rzeczników odpowiedzialności zawodowej działających w ramach samorządu lekarsko-weterynaryjnego.

W konsekwencji, również § 23 ust. 3 i 4 Rozporządzenia (jak zresztą wszystkie pozostałe przepisy tego Rozporządzenia) zostały wydane i są stosowane z naruszeniem art. 92 ust. 1 Konstytucji RP oraz art. 92 ust. 1 w zw. z art. 78 Konstytucji RP.

Wypada w tym miejscu wyjaśnić, iż w świetle dotychczasowego orzecznictwa TK art. 92 ust. 1 Konstytucji RP może stanowić konstytucyjny wzorzec kontroli w postępowaniu wszczętym skargą konstytucyjną, i to zarówno samodzielnie (tak np. wyrok TK z dnia 28.10.2015 r., sygn. akt SK 9/14, publ. LEX), jak i w związku z innymi przepisami, z których wprost wynikają prawa i obowiązki obywatelskie (tak np. wyrok TK z dnia 28.06.2018 r., sygn. akt SK 4/17, publ. LEX; wyrok TK z dnia 21.06.2004 r., sygn. akt SK 22/03, publ. LEX).

4. Zarzut z pkt. 5 *petitum* skargi

Zgodnie z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, każdy ma prawo do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd. Z przepisu tego wynika m.in. prawo do rozpatrzenia sprawy przez sąd (tzw. prawo dostępu do sądu) oraz prawo do odpowiedniego ukształtowania procedury sądowej, zgodnie z wymogami sprawiedliwości i jawności (tzw. prawo do sprawiedliwości proceduralnej).

W nauce prawa i orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego zgodnie wskazuje się, że zastosowane w art. 45 ust. 1 Konstytucji RP pojęcie „sprawy” powinno być rozumiane w sposób autonomiczny, a zarazem szeroki. W konsekwencji, za „sprawę” uznaje się wszystkie przypadki „w których pojawia się konieczność rozstrzygnięcia o prawach podmiotu w relacji do innych równorzędnych podmiotów lub w relacji do władzy publicznej, a jednocześnie natura danych stosunków prawnych wyklucza arbitralność rozstrzygnięcia o sytuacji prawnej podmiotu przez drugą stronę tego stosunku” (wyrok TK z dnia 25.02.2002 r., sygn. akt SK 29/01, publ. OTK Seria A 1/2002, poz. 5; wyrok TK z dnia 19.02.2003 r., sygn. akt P 11/02, publ. OTK Seria A 2/2003, poz. 12; wyrok TK z dnia 05.07.2005 r., sygn. akt SK 26/04, publ. OTK Seria A 7/2005, poz. 78).

W świetle ugruntowanego orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego pod pojęciem „sprawy” w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji RP należy rozumieć również sprawy dyscyplinarne (tak zamiast wielu: wyrok TK z dnia 02.10.2013 r., sygn. akt SK 10/13, publ. LEX i wskazane tam wcześniejsze orzecznictwo).

W judykaturze zgodnie wskazuje się także, iż art. 45 ust. 1 Konstytucji RP stosuje się odpowiednio do sądownictwa dyscyplinarnego (tak zamiast wielu: wyrok TK z dnia 12.05.2011 r., sygn. akt P 38/08, publ. LEX; wyrok TK z dnia 02.09.2008 r., sygn. akt K 35/06, publ. LEX i wskazane w nich wcześniejsze orzeczenia).

***

Przenosząc powyższe ustalenia na grunt niniejszej sprawy, należy zauważyć, że orzeczenia rzeczników odpowiedzialności zawodowej o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego zamknęły Skarżącemu, jako osobie pokrzywdzonej przewinieniem dyscyplinarnym lekarza weterynarii, możliwość dochodzenia swych naruszonych praw. Orzeczenia te, choć niewątpliwie dotyczyły „sprawy” Skarżącego w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, nie mogły zostać przez niego zaskarżone do sądu dyscyplinarnego – tj. Krajowego Sądu Lekarsko-Weterynaryjnego.

W tym kontekście, na przytoczenie *in extenso* zasługuje sentencja **wyroku TK z dnia 04.03.2008 roku, sygn. akt SK 3/07 (publ. LEX):**

„art. 114 § 6 ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych, w zakresie, w jakim pozbawia obwinionego sędziego prawa wniesienia do sądu dyscyplinarnego zażalenia na postanowienie rzecznika dyscyplinarnego o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego, jest niezgodny z art. 32 ust. 1, art. 45 ust. 1 i art. 78 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.”

Przedmiotowe orzeczenie potwierdza zasadność zarzutu sprzeczności § 23 ust. 3 i 4 Rozporządzenia z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP. Należy podkreślić, że skoro z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP wynika prawo obwinionego do wniesienia do sądu dyscyplinarnego zażalenia na

postanowienie rzecznika dyscyplinarnego o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego, to konsekwentnie, z przepisu tego musi wynikać również prawo pokrzywdzonego do wniesienia takiego zażalenia. Postanowienie o umorzeniu postępowania wyjaśniającego (dyscyplinarnego) zazwyczaj narusza bowiem przede wszystkim interes pokrzywdzonego.

W świetle powyższego nie można więc mieć wątpliwości, że § 23 ust. 3 i 4 Rozporządzenia, w zakresie, w jakim nie przewidują kontroli Krajowego Sądu Lekarsko-Weterynaryjnego nad postępowaniem wyjaśniającym prowadzonym przed rzecznikiem odpowiedzialności zawodowej, w tym w szczególności w zakresie, w jakim nie przewidują możliwości wniesienia zażalenia na wydane w II instancji postanowienie Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej nieuwzględniające zażalenia na postanowienie Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej o umorzeniu postępowania wyjaśniającego, są niezgodne z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP.

5. Zarzut z pkt. 6 *petitum* skargi

Zgodnie z art. 32 ust. 1 Konstytucji RP, wszyscy są wobec prawa równi i wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne. Jak zauważono w doktrynie, „Od Orzeczenia TK z dnia 09.03.1988 r., sygn. akt U 7/87 (publ. OTK 1988 nr 1, poz. 1) wyróżnia się dwa elementy równości wobec prawa: po pierwsze, „równość wobec prawa *sensu stricto*”, oznaczającą nakaz równego traktowania przez władzę publiczną w procesie stosowania prawa, a po drugie, „równość w prawie” oznaczającą nakaz kształtowania treści prawa z uwzględnieniem zasady równości”. (W. Borysiak, L. Bosek, *Komentarz do art. 32 Konstytucji* [w:] *Konstytucja RP. Tom I. Komentarz do art. 1–86*, red. M. Safjan, L. Bosek, Warszawa 2016, za: Legalis).

W orzecznictwie polskiego sądu konstytucyjnego konsekwentnie podnosi się, że zasada równości „polega na tym, że wszystkie podmioty prawa (adresaci norm prawnych), charakteryzujące się daną cechą istotną (relewantną) w równym stopniu, mają być traktowane równo, a więc według jednakowej miary, bez różnicowań zarówno dyskryminujących, jak i faworyzujących” (tak zamiast wielu: orzeczenie TK z dnia 09.03.1988 r., sygn. akt U 7/87, publ. OTK 1988 nr 1, poz. 1, za: Legalis; wyrok TK z dnia 24 marca 2015 r., sygn. akt K 19/14, publ. OTK Seria A 2015 nr 3, poz. 32, za: Legalis; postanowienie TK z dnia 29.12.2015 r., sygn. akt Ts 7/14, publ. LEX; zob. również: W. Borysiak, L. Bosek, *Komentarz do art. 32 Konstytucji* [w:] *Konstytucja RP. Tom I. Komentarz do art. 1–86*, red. M. Safjan, L. Bosek, Warszawa 2016, za: Legalis).

Zgodnie z ugruntowanym już orzecznictwem, Trybunał Konstytucyjny bada zgodność przepisów ustawowych z konstytucyjną zasadą równości (prawem do równości) za pomocą testu równości, który obejmuje następujące etapy:

- a) ocenę podobieństwa podmiotów porównywanych;
- b) identyfikację kryterium różnicowania;
- c) ocenę konstytucyjnej dopuszczalności różnicowania, według wymogu relewantności, proporcjonalności oraz adekwatności aksjologicznej (M. Ziółkowski, *Zasada równości w prawie*, PiP 5/2015, s. 105; zob. również: wyrok TK z dnia 24.02.2009 r., sygn. akt SK 34/07, publ. OTK ZU nr 2A/2009, poz. 10, za: Legalis; wyrok TK z dnia 05.07.2011 r., sygn. akt P 14/10, publ. OTK Seria A 2011 nr 6, poz. 49, za: Legalis; postanowienie TK z dnia 22.07.2015 r., sygn. akt SK 20/14, publ. OTK Seria A 2015 nr 7, poz. 115, za: Legalis; wyrok TK z dnia 18.03.2014 r., sygn. akt SK 53/12, publ. OTK Seria A 2014 nr 3, poz. 32, za: Legalis).

W doktrynie i orzecznictwie szeroko reprezentowane jest stanowisko, zgodnie z którym art. 32 ust. 1 Konstytucji RP może stanowić zarówno samodzielny (zob. m.in. zdania odrębne Lecha Garlickiego, Krzysztofa Kolasińskiego, Marka Safjana, Jerzego Stępnia i Janusza Trzecińskiego do postanowienia TK w sprawie SK 10/01; B. Banaszak, *Komentarz do art. 32 Konstytucji*, [w:] *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz*, Warszawa 2012, za: Legalis oraz cytowany już wyrok TK z dnia 04.03.2008 roku, sygn. akt SK 3/07, publ. LEX), jak i związkowy wzorzec kontroli w postępowaniu wszczętym na skutek wniesienia skargi konstytucyjnej.

***

Przenosząc powyższe ustalenia na grunt niniejszej sprawy, należy zauważyć, że § 23 ust. 3 i 4 Rozporządzenia przewidują dwa, jakościowo odmienne, tryby zaskarżania postanowień rzeczników odpowiedzialności zawodowej umarżających postępowania wyjaśniające. W przypadku, gdy takie postanowienie wydał w I instancji Okręgowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej, pokrzywdzonemu przysługuje na nie zażalenie jedynie do Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej, który rozpatruje je jednoosobowo. Jeżeli natomiast takie postanowienie wydał w I instancji Krajowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej, to pokrzywdzonemu przysługuje na nie zażalenie do Krajowego Sądu Lekarsko-Weterynaryjnego, który rozpatruje sprawę w składzie trzyosobowym, dysponując przy tym całym aparatem prawników i ekspertów z zakresu deontologii zawodu lekarza weterynarii. Co więcej, zgodnie z art. 59 Ustawy weterynaryjnej, członkowie sądów lekarsko-weterynaryjnych w zakresie orzekania są niezawisli i podlegają tylko ustawom oraz obowiązującym zasadom etyki i deontologii weterynaryjnej. Przymiotu niezawisłości nie mają natomiast rzecznicy odpowiedzialności zawodowej (w tym Krajowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej).

Tym samym nie można mieć wątpliwości, że oba opisane wyżej tryby zaskarżania są jakościowo odmienne.

Dostępny dla pokrzywdzonego tryb zaskarżenia jest więc zależny od tego, czy postępowanie wyjaśniające w pierwszej instancji prowadzi Okręgowy, czy Krajowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej. W świetle § 11 ust. 1 Rozporządzenia, Okręgowy Rzecznik prowadzi postępowanie wyjaśniające w sprawach odpowiedzialności zawodowej członków izby lekarsko-weterynaryjnej, której jest organem, z zastrzeżeniem § 11 ust. 2 Rozporządzenia. W świetle tego drugiego przepisu, Krajowy Rzecznik prowadzi postępowanie wyjaśniające w sprawach odpowiedzialności zawodowej lekarzy weterynarii wymienionych w art. 50 ust. 3 pkt 2 Ustawy, tj.:

- członków Krajowej Rady Lekarsko-Weterynaryjnej,
- członków Krajowej Komisji Rewizyjnej,
- członków Krajowego Sądu Lekarsko-Weterynaryjnego,
- Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej i jego zastępców,
- członków okręgowych sądów lekarsko-weterynaryjnych oraz
- okręgowych rzeczników odpowiedzialności zawodowej i ich zastępców.

Tym samym okazuje się, że to, kto prowadzi postępowanie wyjaśniające w pierwszej instancji i w konsekwencji to, jaki jest tryb zaskarżenia postanowień o umorzeniu postępowania wyjaśniającego, zależy tylko i wyłącznie od tego, czy obwiniony jest członkiem organów samorządu zawodowego, głównie szczebla krajowego (wówczas tryb zaskarżenia jest jakościowy

korzystniejszy), czy też „zwykłym” lekarzem weterynarii. Takie kryterium różnicowania sytuacji prawnej podmiotów podobnych niewątpliwie nie może zostać uznane za zgodne z Konstytucją RP.

W świetle powyższego, § 23 ust. 3 i 4 Rozporządzenia naruszają art. 32 ust. 1 Konstytucji RP oraz art. 32 ust. 1 w zw. z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP (nierówność w dostępie do sądu dyscyplinarnego), a także art. 32 ust. 1 w zw. z art. 78 Konstytucji RP (nierówność w dostępie do procedur zaskarżenia).

6. Zarzut z pkt. 7 *petitum* skargi

§ 23 ust. 3 i 4 Rozporządzenia naruszają art. 32 ust. 1, art. 32 ust. 1 w zw. z art. 45 ust. 1 art. 78 Konstytucji RP jeszcze w inny sposób. Otóż wskazane przepisy Rozporządzenia nie przewidują kontroli sądu dyscyplinarnego nad postępowaniem wyjaśniającym prowadzonym przed okręgowym rzecznikiem odpowiedzialności zawodowej, zakończonym wydaniem postanowienia o umorzeniu postępowania wyjaśniającego, podczas gdy kontrolę taką przewidują analogiczne uregulowania dotyczące odpowiedzialności dyscyplinarnej w wielu innych zawodach.

Przykładowo:

- w świetle art. 70² ust. 1a ustawy o radcach prawnych, odwołania od postanowienia rzecznika dyscyplinarnego o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego rozpatruje okręgowy sąd dyscyplinarny;
- w świetle art. 91 ust. 2 Prawa o adwokaturze, odwołania od postanowienia rzecznika dyscyplinarnego o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego rozpatruje sąd dyscyplinarny izby adwokackiej;
- w świetle art. 154 § 9 i 10 Prawa o prokuraturze, odwołania od postanowienia rzecznika dyscyplinarnego o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego rozpatruje sąd dyscyplinarny;
- w świetle art. 114 § 10 i 11 Prawa o ustroju sądów powszechnych, zażalenia na postanowienia rzecznika dyscyplinarnego o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego rozpatruje sąd dyscyplinarny;
- w świetle art. 244 ust. 3 ustawy o komornikach sądowych, zażalenia na postanowienia rzecznika dyscyplinarnego o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego rozpatruje sąd okręgowy;
- w świetle art. 289 ust. 1 ustawy o szkolnictwie wyższym i nauce, zażalenia na postanowienia rzecznika dyscyplinarnego o umorzeniu postępowania wyjaśniającego rozpatruje komisja dyscyplinarna (czyli akademicki odpowiednik sądu dyscyplinarnego);
- w świetle art. 85 ust. 5 Karty Nauczyciela, zażalenia na postanowienia rzecznika dyscyplinarnego o umorzeniu postępowania wyjaśniającego rozpatruje komisja dyscyplinarna pierwszej instancji (czyli nauczycielski odpowiednik sądu dyscyplinarnego);
- w świetle art. 68 ust. 2 ustawy o izbach lekarskich, zażalenia na postanowienia rzecznika odpowiedzialności zawodowej o umorzeniu postępowania wyjaśniającego wnosi się do okręgowego sądu lekarskiego, a na analogiczne postanowienia Krajowego Rzecznika do Naczelnego Sądu Lekarskiego;
- w świetle art. 48 ust. 4, 6 ustawy o samorządzie zawodowym pielęgniarek i położnych, zażalenie na postanowienie okręgowego rzecznika o umorzeniu postępowania wyjaśniającego wnosi się za pośrednictwem okręgowego rzecznika do Naczelnego Rzecznika, który, jeżeli nie przychyli się do zażalenia, kieruje je do okręgowego sądu.

Nie ulega wątpliwości, że pomiędzy stronami postępowań wyjaśniających prowadzonych na podstawie Ustawy weterynaryjnej i Rozporządzenia oraz stronami postępowań wyjaśniających prowadzonych na podstawie wskazanych wyżej ustaw, zachodzi podobieństwo uzasadniające ich podobne traktowanie. Nie ma żadnych konstytucyjnie uzasadnionych przesłanek, aby różnicować prawo pokrzywdzonego przewinieniem dyscyplinarnym do dostępu do sądu dyscyplinarnego i jego prawo do dostępu do procedur zaskarżenia, w zależności od tego, do jakiego samorządu zawodowego należy obwiniony.

Dlatego też nie można mieć wątpliwości, że § 23 ust. 3 i 4 Rozporządzenia, przez to, że nie przewidują kontroli sądu dyscyplinarnego nad postępowaniem wyjaśniającym prowadzonym przed okręgowym rzecznikiem odpowiedzialności zawodowej, zakończonym wydaniem postanowienia o umorzeniu postępowania wyjaśniającego, podczas gdy kontrolę taką przewidują analogiczne uregulowania dotyczące odpowiedzialności dyscyplinarnej w wielu innych zawodach, są niezgodne z art. 32 ust. 1 Konstytucji RP oraz art. 32 ust. 1 w zw. z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP (nierówność w dostępie do sądu dyscyplinarnego), a także z art. 32 ust. 1 w zw. z art. 78 Konstytucji RP (nierówność w dostępie do procedur zaskarżenia).

7. Podsumowanie

Postępowanie wyjaśniające prowadzone przed rzecznikami odpowiedzialności zawodowej działającymi w ramach samorządu lekarsko-weterynaryjnego nie podlega kontroli sądów powszechnych i Sądu Najwyższego. Dlatego też tym bardziej ważne jest, aby przepisy normujące to postępowanie były zgodne z ustawą zasadniczą. W szczególności, tryb postępowania wyjaśniającego powinien zostać uregulowany w ustawie, a nie, w niezgodnym z Konstytucją rozporządzeniu. Olbrzymie znaczenie ma również zapewnienie kontroli sądu dyscyplinarnego nad postępowaniem wyjaśniającym toczącym się przed okręgowym rzecznikiem odpowiedzialności zawodowej, a zwłaszcza przyznanie jego stronom możliwości zaskarżenia do sądu dyscyplinarnego postanowień o umorzeniu tego postępowania. Niezwykle istotne jest także, aby przepisy nie różnicowały sytuacji prawnej stron postępowań wyjaśniających prowadzonych przed rzecznikami odpowiedzialności zawodowej w zależności od tego, czy obwiniony jest członkiem organów samorządu zawodowego, czy też „zwykłym” lekarzem weterynarii. W świetle przepisów ustawy zasadniczej konieczne jest również, aby pomiędzy regulacjami normującymi procedury pociągania do odpowiedzialności zawodowej przedstawicieli różnych profesji, zachowane były spójność i koherencja – niedopuszczalne jest różnicowanie prawa pokrzywdzonego przewinieniem dyscyplinarnym do dostępu do sądu dyscyplinarnego i do procedur zaskarżenia, w zależności od tego, do jakiego samorządu zawodowego należy obwiniony.

Niestety, analizy przeprowadzone w uzasadnieniu niniejszej skargi wykazują, że obecny stan prawny w tym zakresie znacząco odbiega od wzorca konstytucyjnego. Dlatego też konieczne stało się wniesienie niniejszej skargi konstytucyjnej. Wskazane w jej *petitum* przepisy powinny zostać uznane za sprzeczne z ustawą zasadniczą i w konsekwencji derogowane.

Magdalena Lubbe
radca prawny
Pz - 2296/07

Załączniki:

- 1) pełnomocnictwo;
- 2) skarga Skarżącego z dnia .03.2018 roku na działalność [REDAKTOWANE] Okręgowej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej;
- 3) postanowienie Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej [REDAKTOWANE] Izby Lekarsko-Weterynaryjnej w S [REDAKTOWANE] z dnia .12.2018 roku o umorzeniu postępowania wyjaśniającego;
- 4) postanowienie Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej z dnia .03.2019 roku o nieuwzględnieniu zażalenia Skarżącego na postanowienie Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej [REDAKTOWANE] Izby Lekarsko-Weterynaryjnej w S [REDAKTOWANE] z dnia .12.2018 roku;
- 5) postanowienie Krajowego Sądu Lekarsko-Weterynaryjnego z dnia .06.2019 roku o pozostawieniu bez rozpoznania zażalenia Skarżącego na postanowienie Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej z dnia .03.2019 roku;
- 6) wniosek Skarżącego o przywrócenie terminu do wniesienia zażalenia na postanowienie Krajowego Sądu Lekarsko - Weterynaryjnego z dnia .06.2019 roku;
- 7) zażalenie Skarżącego na postanowienie Krajowego Sądu Lekarsko - Weterynaryjnego z dnia .06.2019 roku;
- 8) postanowienie Krajowego Sądu Lekarsko-Weterynaryjnego z dnia .09.2019 roku o odmowie przywrócenia Skarżącemu terminu do wniesienia zażalenia na postanowienie Krajowego Sądu Lekarsko - Weterynaryjnego z dnia .06.2019 roku;
- 9) zażalenie skarżącego na postanowienie Krajowego Sądu Lekarsko-Weterynaryjnego z dnia .09.2019;
- 10) postanowienie Krajowego Sądu Lekarsko-Weterynaryjnego z dnia .10.2019 roku o utrzymaniu w mocy postanowienia Krajowego Sądu Lekarsko-Weterynaryjnego z dnia .09.2019;
- 11) sześć odpisów skargi konstytucyjnej wraz z załącznikami.